

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semenške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 173.

V Ljubljani, v ponedeljek 30. julija 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred

velja za Ljubljano pri upravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemam:

Za celo leto predplačan 12 gl.

„ pol leta 6 „

„ četrt leta 3 „

„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemam za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.

„ pol leta 8 „ — „

„ četrt leta 4 „ — „

„ jeden mesec 1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le z dnem naročbe.

Vredništvo in upravništvo „Slovenca“.

Suženjstvo.

△ V starem veku razširjena in vkoreninjena bila je misel, da je suženj po naravi bitje nižje vrste, kakor prosti človek. Ni naš namen in tudi ne naloga na tem mestu opisovati žalostno stanje suženjstva v starem, srednjem in novem veku.

Tudi krščanstvo ni moglo na mah izriniti nečloveške navade iz družinskega življenja, ker pomisliti je moralo, kaj naj počne z oproščenimi sužnji, kako naj jih preživi, kako naj se brani proti njihovi naravni moči. Učilo je najprvo, naj gospodarji usmiljeno ravnajo s sužnji, in sužnje je opominjevalo, naj služijo pokorno svojim gospodom: vcepiti je bilo treba staremu družinskemu življenju krščansko moralo, ljubezen do bližnjega.

Tudi v srednjem veku je katoliška cerkev mnogo storila za oproščenje sužnjev; a le počasi je v Evropi ponehalo nečloveško kupčevanje z ljudmi. Mej tem pa so v severni Afriki nastale male roparske države, ki so ob Srednjem morju lovile ladje ter kristijane prodajale v suženjstvo. Mnogo denarja so kristijani

izdali morskim roparjem za odkup takih vjetnikov. Pozneje so tudi države stopale roparjem na prste. Sklepale so pogodbe z roparji, a vse je le malo pomagalo. Ko je Francija l. 1829 osvojila si Algir, obrnilo se je mnogo na boljše.

V večji meri je bilo suženjstvo razširjeno v Ameriki. Ko so si Španija in druge evropske države prilastile širne pokrajine v Ameriki, morali so jim domačini, Indijanci, trdo delati na novih naselbinah. Ravnali so z njimi kakor z neumno živino. Posledica temu je bila, da so prvotni prebivalci antilskih otokov že z drugim rodom izumrli. Misijonarji so neustrašeno branili in zagovarjali človeške pravice bednih sužnjev, pa pohlepni Evropejci imeli so neusmiljena srca. Španjci bili so prvi, ki so zamorce kupovali za svoje naselbine v Ameriki. Zamenjevali so na afričanskih sejmiščih sužnje za duhan, žganje, puške, smodnik, svinjec, igrače itd. Nad 30 milijonov sužnjev izvozili so Evropejci v Ameriko v zadnjih 300 letih; in če pomislimo, da jih je mej dolgo vožnjo najmanj tretjina pomrla, in da so jih mnogo pobili pri lovu, izprevidimo, koliko svojih prebivalcev je izgubila Afrika.

Cerkev se je najprvo zoperstavila tej surovosti kot: Papež Pavel III. l. 1537, Urban VIII. l. 1639 in Benedikt XIV. l. 1741. Slednjič so tudi svetna oblastva spoznala svojo krivico. Usmiljeni možje so na shodih in v zbornicah obsojali suženjstvo ter zahtevali oproščenje sužnjev. Leta 1833 je angleška zbornica potrdila postavbo o oproščenju sužnjev. Gospodarjem sužnjev je država izplačala 20 milijonov funtov sterlingov. Vendar ta in druge postave niso zatrle suženjstva. Brezvestni naselniki so kupovali zamorce skrivoma, ker vlade niso skrebele za strogo izvrševanje postave. Najdalje se je ohranilo suženjstvo v južnih deželah Združenjenih držav; znano je, da se je l. 1861 zaradi suženjstva pričela huda vojska med severnimi in južnimi državami.

V južni Ameriki pa je ostalo suženjstvo do današnjih dni. Kakor piše braziljanski statistik Viera Sonto, bilo je v deželi Rio de Janeiro cesarstva braziljanskega še pred novim letom 221.000 sužnjev, v Sao Paulo 121.000, v Rio Grande do Sul 19.000, S. Catharina 7000, Parana 6000, Minas Geraes 223.000, Bahia 104.000, Espirito Santo

14.000, Goyaz 5000, Matto Grosso 3000, Pernambuco 64.000, Maranhao 43.000, Alagoas 20.000, Sergipe 18.000, Para 14.000, Parahiba 19.300, Piahy 12.000, Rio Grande do Norte 6000. Te sužnje je oprostila nova državna postava, katero je braziljanski cesar potrdil povodom zlate maše sv. Očeta. Leon XIII. je v zahvalo poslal okrožnico braziljanskim škofom, ki so se potegovali za oproščenje sužnjev. Okrožnica se glasi:

Med mnogimi dokazi ljubezni, kateri so Nam došli ob priliki Naše srečno učakane petdesetletnice do malega od vseh narodov in nam še vedno dohajajo, Nas je posebno obveselil oni, ki nam je došel iz Brazilije, kjer se je povodom Našega jubileja dovolila prostost mnogim ljudem, ki v tem razsežnem kraljestvu v jarmu sužnjosti zdihujejo. To lepo delo krščanskega usmiljenja, za katero so se trudili zlasti duhovniki, blagosrečni gospodje in gospé, bodi Bogu, izvirku vsega dobrega in vsega stvarstva početku, v zahvalo za učakano starost in telesno čvrstost, katero podeliti Nam je milostno blagovolil. Nam pa je bil ta dogodek jako po godu, kajti potrdil Nas je v sladki nadi, da hočejo Braziljanci strašno suženjstvo popolnoma odpraviti in zatreti. To želi ljudstvo, in tej želji hoče vidno ustrezati cesar, slavna njegova hči in ministri kraljestva. Dotični postavni načrti so se že predložili in vsprejeli. Kako tolažilen Nam je bil ta dogodek, o tem smo se izjavili izrečno meseca januarja letošnjega leta vpričo poslanca mogočnega cesarja ter zajedno pripomnili, da hočemo poslati škofom braziljanskim ozirom nesrečnih sužnjev posebno pismo.

Naše vedenje do vsakega človeka bodi tako, kakoršno je bilo Kristusovo, katerega ni bilo sram vsprejeti naše nature in med nami bivati, temveč je vsprejel tudi ime Sinu človekovega ter očitno rekel, da se je zaradi tega včlovečil, da bi „jetnikom rešenje oznanjeval“, da bi človeka najhujše sužnjosti oprostil, sužnjosti greha, „da bi vse obnovil, kar je v nebesih in na zemlji“, ter vse Adamove potomce pripravil iz globoke propasti zadolženja na prvotno častno stopinjo. Tako močno je On ljubil človeški rod! Sv. Gregor lepo piše: „Naš Rešitelj, Gospod vsega stvarstva, se je nas zato usmilil in se včlovečil, da je z močjo božjega bitja raztrgal vezi suž-

LISTEK.

Ponedeljsko pismo.

Domov ženimo! Še pasimo! Kaj bomo delali? Merkvico strgali. S čim? Z neko rujavo klino. Kje je tista rujava klina? Na polici. Kje je tista polica? Ogenj jo je požgal. Kje je tisti ogenj? Voda ga je pogasila. Kje je tista voda? Golobčki so jo popili. Kje so tisti golobčki? Gospa jih je postreljala. Kje je tista gospa? Čez plot je poskočila ter si vrat in nogo zlomila. Kje je tisti plot? Sekira ga je posekala. Kje je tista sekira? Pri kovači pod klopjo leži, pa smrt na nji kleči.

To duhovito tragedijo smo si otroci večkrat pripovedovali, pasoč krave. Zdaj pa je druga tragedija na vrsti, ki ima sicer tako melodijo kakor pastirska, pa se nekoliko drugače glasi. Besede so te-le: Kje je tista puška na kresalo? Požrla jo je puška na kapico. Kje je tista puška na kapico? Požrla jo je navadna puška, ki se baše od zadej.

Kje je tista navadna puška, ki se baše od zadej? Požrla jo je puška enajstmilimetrovka. Kje je tista puška enajstmilimetrovka? Požrla jo je puška osemmilimetrovka. Kje je tista puška osemmilimetrovka? V vojašnici pri zidu sloni, pa smrt zraven nje kleči.

To mi je prišlo na misel, ko sem te dni čital, da sta dva Amerikanca ponudila Prusom top, ki po dva stota dinamita naenkrat iz sebe izbljuje in največjo trdnjavo v kratkih urah razsuje. Ne vem, je-li ta iznajdba ameriška, ali ameriška, ali morebiti še celó ameriška, resnična bo gotovo kmalu, ako že ni.

To je uvod in zdaj že veste, o čem mislim pisati; ako pa bi še ne bili uganili, Vam pa kar naravnost povem: o vojski. Vi ste že nad črto veliko o tej zadevi pisali ali po mojem — se vé — nikakor ne merodajnem mnenju Vi niste prave pogodili, zato si usojam tudi jaz svojo misel izraziti. Bo li vojska ali je ne bo?

Dandanes vse napreduje, to je res. Ali vse napredovanje je le polžovo v primeri z napredovanjem pri vojaštvu. Ako imajo na Pruskem že uzorce za

topove, ki vsako trdnjavo razrušijo, bodo si precej nekaj milijonov na posodo vzeli za take topove. Da se s Prusko ne bo hotela nobena država vojskovati, je očitno, dokler si ne vzame na posodo in si ne napravi taci topov. Predno si pa vse države take topove omislijo, znašel bo kdo tako trdnjavo, da jej tudi ameriški topovi ne bodo mogli v živo. Dokler pa druge države ne bodo imele taci trdnjav, ne bodo pripravljene za vojsko. Zategadelj si bodo preskrbele kmalu posojila in s posojilom tudi taci trdnjav. Ko bodo take trdnjave v delu, znašel bo kdo take topove, ki bodo te trdnjave kar popihale itd. itd., dokler posojilo ne bo popolnoma usahnilo. Najbolj žalostno je pri tem, da se mora tudi naša država, ako si hoče ohraniti svoje ozemlje in svojo čast, vrteti v tem kolobarju, dasi se ni nikdar pregrešila zoper sedmo zapoved božjo in tudi zdaj ne greši zoper deseto.

Isto taka bo s puškami. Zdaj so osemmilimetrovke najboljše, toda nobena država še ni zadosti z njimi preskrbljena, torej še nobena pripravljena. Predno jih bodo imele vse države, iznašel bo

njosti, ki so nas vezale in nam prvotno prostost podelili. Zato je hvalno, da se ljudem, ki so bili prosto vstvarjeni in jih je vklebilo v jarem sužnjosti mejnarodno pravo, podeljuje po milosti Gospodovi prostost, v kateri so bili porojeni." (Lib. VI. c. 12.) Spodobi se torej in je naloga Našega apostolskega poklica podajati sredstva, katera morejo posamezne ljudi ali v postavni skupini živeti rešiti mnogega zla, ki jih zadeva vsled krivde našega prvega očeta. Ta sredstva, bodo naj kakoršna-koli, vplivala bodo ne le na zunanje navednosti, temveč na notranjo obnovo človeškega rodu, katero je naš Rešitelj Jezus Kristus namerjal in hotel doseči.

Vsakojako trpljenje trpi človeški rod, vendar nam je najbolj obžalovati trpljenje suženjstva. V sužnjost je zabredlo tekom stoletij človeških otrok lepo število, ki tiče v nesnagi in stiski v popolnem nasprotju z božjimi zakoni in zakoni naravnimi. Stvaritelj sveta je namreč ukazal, da človek bodi kralj in gospod vsem na suhem, v vodi in v ozračju bivajočim živalim, ne pa sebi bitjem enakim. „Ko je Bog — piše sv. Avgustin — podaril človeku pamet in ga vstvaril po svoji podobi, izročil mu je gospodstvo edino le čez brezumno stvarstvo: gospoduj torej človek ne človeku, temveč živali.“ Dоследno moramo torej reči: „Suženjstvo se je razvilo pravim potom še le po grehu. Zato tudi v sv. pismu ne nahajamo iz početka nikjer izraza „sužnjik“, še le pravični Noe je greh svojega sina s to besedo kaznil. Greh nam je torej donesel to besedo, ne pa zakon narave.“ (Gen. 1. 25 Noe c. XXX.)

Iz padea prvega človeka je pognala kakor iz svoje kalí razven drugih nezgod tudi ona grozna sprijenost, da so nekateri ljudje pozabivši sebi narojeno bratsko rodstvo ter od narave vcepljeno mejsobojno ljubezen pričeli druge ljudi manj ceniti kakor sebe ter prepustivši se nagonom svojih strasti ž njimi ravnali kakor z živino za jarm vstvarjeno. Pri nastalih prepirih in bojih so si močnejši premagance podjarmili in zgodilo se je, da se je do slej celotna množina istega rodu razcepila v dve stranki, v premagane sužnjike in zmagojoče gospode, ne gledé niti na človeško čast, niti na njega božjepodobnost. Žalostni ta prizor nam se javlja v zgodovini starega veka do časa prihoda našega Gospoda Izveličarja; grozno suženjstvo se je razširilo v vse narode in je bilo število slobodnjakov tako pičlo, da nahajamo pri znanem pesniku grozno besedo Cezarjevo: „Človeški rod vzdržuje zemljanov le bomo število.“ (Lucan. Phars. v. 343.)

To razmerje vidimo tudi pri najizobraženejših narodih, pri Grkih in Rimljanih, kjer je manjšina množino nadkrijevala. To gospodstvo izvrševalo se je tako hudobno in drzno, da sužnjikov niso višje cenili od blaga, torej ne kot ljudi, ampak kot reči brez vseh pravic, kateri nimajo niti pravice živeti. „Sužnjiki so v gospodarja oblasti; to oblast jim daje mejnarodno pravo: kajti pri vseh narodih moremo opaziti, da sužnjik živi ali umre kakor je gospodu po godu, in da vse, kar sužnjik pridobiva, pridobiva gospodarju svojemu.“ (Justinijan. Inst. I. 1., tit. 8., n. 1.) Radi teh nazorov je gospodar slobodno sužnjike zamenjaval, prodajal, testamentarno volil, pretepal, smrtno pobijal, rabil jih v dosego vraznih namenov itd. Vse to se je smelo goditi brez vse kazni. Da celó izobraženi neverniki, slavni modrijani in odlični neverski učenjaki so hoteli uveriti sebe in druge ljudi v popolnem protislovju z

zdravo pametjo, da je suženjstvo zgolj naravna ter potrebna naprava. Niti se niso bali ti možje javno učiti, da sužnjiki gledé dušnega svojstva in telesnih svojih vrlin mnogo zaostajajo za slobodnjaki, da se morejo torej vselej njihovi volji ukloniti slepo in brez izgovora nalik brezumnemu orodju.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. julija.

Notranje dežele.

Cesarica z nadvojvodinjo Marijo Valerijo bo prišla dne 1. avgusta v Lj.

Varšavski uradni list objavlja razpravo o mejnarodnem položaju ter se pri tem posebno peča z ministrom **Kálnokyjem**. Dotični spis je došel listu z Dunaja ter se je skoraj gotovo sestavil vsled poziva ruskega veleposlaništva na Dunaji. Gledé našega ministra zunanjih zadev pravi: Grof Kálnoky se je v mnogih ozirih motil, pokazalo se bo tudi, da je njegovo postopanje v Srbiji napačno. Dokler je grof Kálnoky v Petrogradu zastopal Avstrijo, zrló se je nanj kot na moža, ki se poteza za približanje Avstrije k Rusiji. Ko je prevzel vodstvo zunanjih zadev, upalo se je splošnje, da bo spravil Avstrijo v boljše razmerje k Rusiji in ostalemu slovanskemu svetu. Toda ta nada je bila goljufiva. Sedaj se zanašajo na Dunaji, da bo nemška politika popravila napake avstrijske politike. Toda Nemčija ima lastne interese, ki so jej bližje nego avstrijske koristi.

Graške vojaške demonstracije so bajé predmet razpravam na višjem mestu. To izjavo odločno obsojajo. Kuhn se je pokazal nasprotnika dualizmu in zvezi z zmagovalci iz leta 1859. in 1866. s tem, da je obžaloval izgubljeni vojski v teh letih in pa vsled njih provzročene političke posledice.

Pešpolk „baron Weber“, št. 22, (Dalmatinci) se je dne 14. avgusta 1878 posebno odlikoval pri Banjaluki. Takratni polkovnik Gračilovič de Coetassin je z dovoljenjem vojnega ministerstva proglasil ta dan polkovnim praznikom, ki se bo tudi letos praznoval v Spljetu in Zadru.

V **Galiciji** je veliko število agentov vabilo ljudi, naj se izselijo v Ameriko. Pri tem poslu so menda tudi mnogo svojih žrtev ogoljufali, kajti oblastnike so zaprle 19 takih agentov v Osvjecimu, mnogo tudi v Krakovem, Vadovicah, Podgorcah in Muchyju. Oblastnija v Osvjecimu je zaplenila listin in vrednostnih papirjev za eden milijon.

Za nadškofijski **deški seminar v Travniku** (Bosna) je podelil graški baron Lillenthal 1000 gld.

Vnanje države.

Vesti iz **Bolgarije** si nasprotujejo. Ene trdijo, da sta se sprijaznila Koburžan in Stambulov, druge pa zopet, da je kriza postala neizogibna in da bo princ zapustil Stambulovo. — Minister Živkov se je povrnil v Sofijo. — Dne 28. t. m. zjutraj so odšli odposlanci k roparjem zaradi odkupa vjetnikov. — Carjigrajski Bolgari odločno zanikujejo trditev, da se vrše pogajanja mej Stambulovom, Cankovom in Karavelovom zaradi združenja.

Ruska vlada je prepovedala pri kijevski svečanosti vsak politički govor. Mesto je priredilo velik banket, kojega se bodo mej drugimi vdeležili tudi Pobjedonošev, general Ignatjev, srbski eksmetropolit Mihael, Deljanov i. dr.

„Reichsanzeiger“ objavlja ukaz **nemškega** cesarja, ki določuje, da se morajo rojstni in smrtni dnevi cesarjev Viljema in Friderika v bodoče praznovati kot domovinsko-spominski dnevi v vseh šolah cele države. — Mej papirji ranjcega cesarja Friderika, ki so jih odnesli v Anglijo, nahajajo se neki zelo važne listine, mej temi tudi spomenica kneza Bismarcka o sredstvih in zvezah, s kojimi naj postopa Nemčija zoper Rusijo. — Cesar Viljem se je

dne 28. t. m. ob 6. uri zjutraj poslovil od švedskega kralja ter se odpeljal v Kodanj obiskat danskega vladarja. Tjekaj je menda prišel danes dopoldne ob 11. uri. Nemška mornarica bo od Kodanja odplula jutri zjutraj ob 3. uri. Švedski kralj je podelil grofu Herbertu Bismarcku veliki križ severno-zvezdnega reda v briljantih, cesarju Viljemu in princu Henriku pa veliki križ norveškega reda sv. Olafa. Cesar Viljem je dal švedskemu državnemu ministru baronu Bildtu red črnega orla. Švedskega kralja je prosil, naj bo krstni boter novorojenemu princu.

Francoski delavci, ki so v Parizu zapustili zaslužek, kakor že zadnjič poročano, začeli so ljuto razsajati. V La Villeteji so se spoprijeli z redarji, ki so morali rabiti orožje; ranili so več delavcev. V Aubervilliersu so eden dan zaprli 50 razgrajalcev. V Parizu pomagati mora vojaštvo redarjem, da varuje druge delavce, ki niso zapustili dela. — Dne 27. t. m. peljal se je Boulanger prvokrat na sprehod v Bois de Boulogne. Ta njegova prirejena komedija imela je — smešen izid, kajti razven nekaterih še zvestih čestilcev se nikdo ni brigal za „generala“, množice mož ne zanima več.

Italija si je **Masavo** popolnoma prilastila ter bo to vladami naznanila s posebno noto. Kakor se poroča iz Pariza, izročil je to noto veleposlanik grof Menabrea francoskemu ministru zunanjih zadev Gobletu, že dne 28. t. m.

„Osservatore Romano“ dokazuje v svojem članku „Politika italijanskega ministra Crispija“, da je jedro vsemu Crispijevemu postopanju: prisiliti papeža Leona XIII., da zapusti Rim. To se mu seveda ne bo posrečilo, kajti sv. Oče ni nikedar tako blizo Rima, kakor če je zunaj Rima. Da ima pa napominani list s svojo trditvijo prav, dokazuje nam preteklost, kažejo nam to posebno tudi še vladne predloge, koje namerava Crispi postaviti na dnevni red prihodnjega zborničnega zasedanja. Te so: 1. predloga „v vrvanje pobožnih ustanov“, ki v Italiji iznašajo 700 do 800 milijonov. Pod zastarelim izgovorom, da so se vrinili v upravo teh ustanov nedostatk, hoče jih Crispi popolnoma prevzeti v državno upravo; 2. predloga, po koji bodo dobivali poslanci v bodoče dijete; 3. predloga o ločljivosti zakona in 4. podržavljenje ljudsko-šolskega pouka. Tri točke izmej navedenih so jasno proticerkvenega značaja; predlogi gledé dijet pa je namen, da si ohrani Crispi voljno zbornico tudi v bodoče.

Italijanska vlada je dobila iz **Zanzibara** poročilo: Sultan je obljubil kapitanu Cecchiju, da bo dal Italiji vsako zahtevano zadoščenje za razžaljenje, ker ni hotel sprejeti kraljevega pisma.

Angleška vlada je bajé že sklenila, da bo sklicala parlament k jesenskemu zasedanju, vendar pa tega uradno še ni naznanila. Sedaj zbornica obravnava o postavi gledé kazenskih preiskav. Vladni listi trdijo, da je navstala mej opozicijskimi strankami razprtija gledé te točke. Kakor méni „Standard“, potrdil bo parlament proračun za civilno službo, v skrajnem slučaju tudi eden del vojnega in mornaričnega proračuna, potem bo pa za sedaj zaključil svoje zasedanje.

Splošnje se sedaj domneva, da je „beli paša“ v **Sudanu** Stanley. „Post“ javi iz Bruslja: „Romarji so v Suakimu izpovedali, da se je beli paša najprvo pokazal v Kanni; Kanna je oddaljena samo 400 kilometrov od taborišča pri Jambugi, koje je postavil Stanley ob Abundžiju. Romarji so tudi povedali, da imajo pašovi spremljevalci na glavi čelade in njegovi vojaki tarbuše. Znano pa je, da so v Stanleyjevi družbi tudi Egipčani, ki nosijo turško pokrivalo. Ako se je Stanley obrnil proti Bahr-el-Ghazalu, potem postane jasno, zakaj se ni dolgo čulo o njem.“

Turška vlada je s posebnim nalogom poslala v Berlin Munira pašo; spremljata ga Kiazina bej in Sadik bej. Kakor je izvedela „Presse“ iz Londona, ukazala je Turčija poveljniku v Hadjasu, naj ima pripravljene vojake, ker bo morebiti treba posredovati pri italijanskem zasedenju Masave.

Svetsarska vlada je sklenila darovati državno podporo v severni Nemčiji vsled povodnji poškodovanim.

Izvirni dopisi.

Iz Črnomlja, 27. julija. Nikarte misliti, gospod vrednik, da tukaj spimo, ker nič ne čujete o nas. Res dobro je malo zadremati v hladni sobi onemu, komur ni treba pri toli vročini in soparici stikati po razbeljenih, kamenitih in strmih potih. Bismarek je rekel, da se Nemci bojé samo Boga, a mi tu doli v pozabljenem kotu se pa razun Boga bojimo posebno sedaj hude ure, toče in nevihte in pa, da bi nog ne polomili po cestah, posutih s kilo težkimi kamni. Ker se za vse mogoče reči že napravljajo razstave, napravijo jo gotovo tudi za kamenje, s katerim naj se posipajo ceste; verjemite mi, da najlepše izdelke od nas pošljemo, da se prepričate, da napredujemo. In to je tudi res. Odslej ne bodo nič več nas zbadali, da stanujemo v „lange hölzerne Stadt“, ne, tudi to se bo premenilo. Letos na vseh koncih zidamo. Najimenitniše poslopje je pa in bo šola. Nad 22.000 gld. bo stala. Revni ravno nismo,

kdo dežnik ali lopar, da kroglice ne bodo nič škodovali ali pa da se bodo še celó nazaj metale. Zdaj bo treba novega pripravljanja, novega posojila in novih loparjev, ali predno bo vse to gotovo, izmislili bodo že novo najboljšo puško itd., itd.

Kedar pa kdo ne bo mogel več na posodo dobiti, prejenjal bo z oboroževanjem ali uničen še ne bo, ampak godilo se mu bo po turški. Koliko časa že bolnik ob Bosporu pojema in koliko jih je, ki bi radi dedščino po njem nastopili! A ker bi vsak rad pri dedščini imel najboljšo polovico in mu drugi niti najmanjše stvarice ne privoščijo, zato se dedščina ne razdeli. In sploh, kaj pomaga, ako imajo Rumunci, Srbi, Bolgari ali Grki po kacicah petdeset tisuč najboljših oboroženih vojakov? Ko bi bilo v Belgrad ali Sofijo tako daleč kakor v Ljubljano, pisal bi jaz Bolgarom ali Srbom po znani narodni pesmi: „Meni vse jedno je, imam denarce ali ne“, tako-le: Preljubi moji Bolgari! Vašemu mogočnemu sosedu vse jedno je, imate armado ali ne. Ako ima apetit in od družih držav patent, Vas lahko za zajutrek pohrusta, imateli armado ali ne.

Prvemu, ki ne bo več na posodo dobil, pridružil se bo kmalu drugi, tretji; a drugi, ki bodo še na posodo dobivali, oboroževali se bodo pridno dalje, ker nihče ne bo imel naenkrat vsega najnovejšega orožja. Nazadnje bo ostal še eden, ki bo pa od vednega oboroževanja toliko utrujen, da se mu ne bo nič ljubilo.

Vojske torej ne bo. A ker bi bilo predolgočasno, ko bi se nikdar zemljevid ne spremenil, zato predlaga moja visokost, da se skliče v deveti deželi mejnarodna konferencija, ki bi med paragrafe mejnarodnega vojnega prava vtaknila določbe, da se razen lesenih štiri čevlje dolgih kolov ne sme rabiti nikakoršno drugo orodje. Potem bi bila pa precej vojska, ker bi bil vsak dosti pripravljen in ker bi bila taka vojska po ceni; lahko bi se večkrat ponovila. V Švici, Belgiji, Rumuniji itd. bi pa smeli, ko bi jih kdo zvijačno napal, braniti se s puškami in kresalo.

Kaj ne, da je to lep načrt? Ali ker najbrže nihče ne posluša, zato sklène svoje pisanje Vaš S—n.

denarja prihvajiramo, Amerika ga nam tudi daje, da lahko zidamo palače. Dve občini imati že svoji šoli, ena celó dve, sedaj pa še za ostale štiri občine novo palačo. Samo pri zidanji se nam godí, kakor pri zidanji babilonskega stolpa. Imamo kamenja, a ne prinesejo nam morta; pripeljejo nam peska, a nimamo apna; nimamo kamenja, a mort se nam posuši; imamo opeko, a je prevroča, da se vozovi užigajo itd.

Tako vidite, imamo križe, a napredujemo vendar; imeli bomo palačo tik cerkve, višjo od cerkve, zakrila nam bo ta palača vso cerkev in povrnila se bomo v prve čase krščanstva, v temne katakombe. Pa saj je svet dandanes brez cerkve dovolj ravsvetljen in učen. K temu tudi pomore nova naša šola. Da, šola in cerkev sta danes ločeni. To mi dokazemo, da ni res, ravno nasprotno je pri nas. Prav skupaj, druga z drugo boste pri nas. Vidite, da se ne prepirate; da še več, sneg s streh obedevh bo v ljubezni po zimi objemal v šolo hodečo deco, ker drugje ne bo hoda v šolo. Za prvi in drugi razred ste sobi odmerjeni za 81 otrok. A sedaj jih ima prvi že 104, drugi celó 121, v novi pa vsak razred le 81, kam drugi pojdejo, ne znamo. Dolgi in široki pa tudi niste dovolj sobi. Da pa tudi tesnobe ne bo, pravijo, da noben ne bo smel ponavljati razreda, da se bo moral prvo leto izvrstno vsega naučiti, ker zato bo nova šola. Ko deca to izvé, učila se bo tako izvrstno, da bo zadostovalo štiri-letno obiskovanje šole. Napredek bo velikanski!

Pa tudi v narodnem oziru se gibljemo na vse strani. Probujeni smo popolnoma, to kažejo volitve v kakoršen zbor koli. Hudobni jeziki lažejo, da volilci, kedar se skupaj zganjajo, čudno roko na usta nastavljajo in vprašujejo „če bo kaj“? Mi smo sami probujeni, za to skrbi naša čitalnica. Poprej, ko so drugi visoki gospodje in duhovni zraven bili, ni bilo nič prida. Potem smo pa rekli, da teh ne potrebujemo, in sedaj je pravo veselje. Zabav in veselje na leto je 365, letos bi jih bilo celó 366. Kaj ne, da je to malo preveč? Kdo bi se vedno veselil in „brezbroja“ časopisov bral? Zato smo sklenili čitalnično sobo v najem dati in res sprejela jo je občina za občinsko pisarno.

Ker je letošnje leto odmenjeno za dobra dela, smo tudi mi občini, ker rabi denarja za šolo, dobro delo storili s tem, da nam občina daje 4 gld. za sobo na mesec, a mi lastniku sobe 6 gld. Deska pa še vedno kaže, kje je čitalnica. Pa pravite, da nismo narodni in verski! Pa še več, v mestu imamo še jedno cerkev sv. Duha. Občina je sklenila, da pokaže svojo vernost, popraviti jo. In res so jo sedaj pokrili, da morejo deske za novo šolo notri sušiti, da sosedje lahko drva cepijo pod streho. Godí se nam res, menda, kakor v raju. Samo pitne vode nimamo. Vodnjak sicer smo imeli, vodnjak, ki je že stal tisočake, ali vse je požrl, ker je bajé preglobok. Zidali in kopali so ga veščaki, seveda o fiziki in o teži niso imeli pojma. Sklepali so: voda bo prihajala od spodaj gori in od streh bližnjih hiš od zgoraj doli, ali presneta matika, kapnica potisnila jo je vsled teže na prosto. Podoba, ki je na vodnjaku stala kazaje, da se tu voda toči, je žalostno sama žeje medlela. Zadnji vihar je milostno podrli staro pri vodnjaku stoječo lipo, in ta je razrušila podobo in površje vodnjaka. Tako smo brez vodnjaka in vode. Pa kaj, saj se sladko vince tu dobí. Tožimo se mi, posebne pa Poljanci radi. Da „korajžo“ dobimo, bomo vendar vino pili; Poljance pa čakamo pri vseh vhodih v mesto, ker mnogo je nas zakotnih pisačev, in tem prigovarjamo in svetujemo, prav dajemo, in jih podpihujemo, in ti nam od veselja dajo za vince.

Tak, vidite, je pravi raj. Hoteli so nam vzeti Metličani okrajno glavarstvo, pa nismo se vdali; sami smo raje začeli prezidavati in pripravljati prostore za tako imenitno gosposko; pa res, brez oblastnij svetnih bi lahko naše mesto postalo mala vas, kar pa ne pustimo in tudi ne bomo. Kaj menite, ali ne delamo prav? Jaz menim da. Kaj še počenjamo in kako smo ploskali, ko je v Gradci 400 učiteljev zborovalo v imenu 10.000, sporočim o priliki.

Iz Škofje Loke, 29. julija. Tukajšnja uršulinska šola je dné 26. julija sklenila šolsko leto. Zunanjo štirirazredno šolo je obiskovalo 306 deklic. Mnoga, pri slovesnem sklepu izpostavljena dela so bila večinoma za domačo porabo, kakor srajce, nogovice in kar je šivane in pletene robe za otroke in odrasle. Videlo se je, da se učenke urijo le v taci ročnih delih, katera jim bodo odrastlim kori-

stila, ter da že v ljudski šoli dosežejo v tem veliko spretnost.

Posebno slovesno se je končalo šolsko leto v notranji šoli. Uvrstilo se je petje, igranje na glasovir in citre, deklamovalo se je v slovenskem, nemškem, laškem in francoskem jeziku; izpostavljena so bila ročna dela od najprostejših do najfinejših vsake vrste. Navzoča matere in odlično ženstvo domače in tuje so dobile najboljši vtis ter se prepričale, da čast. uršulinke materinsko skrbé za deklice ter da izvrstno nadomestujejo odgojo v domači družini. Gojenke se čutijo v samostanu popolnoma domače in so z otročjo ljubeznijo vdane svojim odgoviteljicam. — Izvršil se je pri slovesnem sklepu sledeči zanimivi vspeh v splošno zadovoljnost: 1. Čveteroglasna pesem „Vse z Bogom“. 2. Paschinger: „Cesarja Franca Jožefa koračnica“ za 3 citre in spremljevanje z glasovirom. 3. Delacour: „Le chef d'Escadron“ za glasovir. 4. Petz: dvoglasni spev „Eine Wanderung durch die Heimat“ z glasovirom, pavkami, nakovalom, trivogelnikom, kukovico, lovskim rogom in žvenkljanjem srpov. 5. Grenzbach: „Sehn-sucht nach der Heimat“ za glasovir. 6. Kratke nemške deklamacije. 7. Lichnerjeva koračnica za glasovir (4ročno) „Cavallerie“. 8. Slovenska deklamacija „Oglej-Loka“ od Volčiča. 9. Ganshals: „Fröhliche Herzen“ za glasovir. 10. Laška deklamacija „La croce“. 11. Francoska deklamacija „Jeane d'Arc“. 12. Zahvalni govor učenke 5. razreda v imenu onih gojenk, ki se s prihodnjim šolskim letom še povrnejo v samostan. 13. Učenka 6. razreda se zahvaljuje č. vodstvu in učiteljicam v imenu vseh onih gojenk, katere zavod zapustijo za vselej. 14. Sklepna koračnica iz speva „Eine Wanderung“.

Iz Osilnice, 27. julija. Med stare zvonove moramo prištevati zvon sv. Ane podružnice, župnije Osilnice, katera je na meji moravske in osilniške župnije. Zvon, kakih 50 funtov težak, je že čez 375 let star. Napis ima naslednje: CANPANA S. IOANNIS BATISTE DE PÖSTERNA MCCCCXIII DE XX. M IYNII. Ta napis je zunaj na robu. Črke so že precej zlizane, ali vendar se še morejo prebrati. Okoli na vratu ima pa ta znamenja: TPEPBI GREGORI, temu nasproti na drugi strani: P † M. Ker v župnem arhivu ni zgodovinskih podatkov ne od kapelice in ne od zvona sv. Ane, se tudi ne vé, koliko časa je, kar je ta podružnica zidana. Sklepali smemo pa, da je tudi cerkvica toliko stara, kakor je star njen zvon. Tudi druge podružnice, od katerih so nekatere baje zelo stare (podružnica sv. Nikolaja na Čačiču čez 700 let), imajo zvonove prav imenovanemu podobne. Ker so pa line za zvonove po stari istrijski šegi zidane, je težko do napisov priti. Morda se s časoma posreči.

Pri tej priliki naj omenim še to-le: Neki zgodovinar piše: „Župnija Osilnica ustanovljena je bila še pred l. 1509., a nje prava starost nam ni znana. Utegne pa biti zelo stara, kajti že oglejski patrijarh Ludovik II. della Torre je s pismom dné 1. maja 1363 ukazal, kako naj se oskrbuje dušno pastirstvo“.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) daroval je, kakor druga leta, odboru za morske kopeli na otoku Gradu 300 gld.

(Sožalje povodom smrti grofa Thurna) izrazili so dalje: Poslanca dr. L. vitez Gutmansthal-Benvenuto in Fr. Šuklje, c. kr. okrajni glavar dr. Russ, c. kr. rudniško vodstvo v Idriji, nižje-avstrijski deželni odbor, okrajni cestni odbor v Loži.

(Razstava cerkvenih paramentov) v sobanah tukajšnjega uršulinskega samostana. Da se ustreže večstranskim željam, odprta bo razstava še jutri, 31. t. m., in v sredo, 1. avgusta.

(Na vino-, sadjerejski in poljedelski šoli v Grmu) pri Novem Mestu razpisanih je do dné 20. septembra 1888. l. pet deželnih ustanov, do katerih imajo pravico sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, kateri pa morajo biti najmanj 16 let stari, krepkega telesa in čvrstega zdravja. — Učenci z deželnimi ustanovami dobé v tej šoli stanovanje, hrano in pouk brezplačno, za obleko si pa morajo sami skrbeti. — Prošnjam priložiti je rojstni list, spričevalo dovršene ljudske šole ali obiskovane srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju. — Prošnjam za sprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma skrbnikov, zadevajoče vzdrževanje učenca.

(Naklada na pivo v Ljubljani.) Nj. veličanstvo ni potrdilo zvišanja naklade na pivo od 1 gld. 25 kr. na 1 gld. 70 kr., katero je sklenil ljubljanski mestni zastop, oziroma deželni zbor, ker je že dosedanja naklada veliko breme pivopivcem.

(Koča pod Grintovcem), ki jo je skoraj odnesel plaz v letošnji hudi zimi, je zopet popravljena in prirejena za prenočevališče, kakor se nam poroča. Toliko v pojasnilo tistim, ki bi se radi nekoliko sprehodili. Torej hribolazci „pot pod noge!“ Iz Kokre imate še sedem ur na vrhunec.

(Ogenj.) Iz Šmartina pri Litiji se nam poroča, da je dne 28. t. m. dopoldne ob 8. uri gorelo v vasi Ustji. Pogorela je hiša posestniku M. Kokalju. Požarna bramba je bila hitro na mestu in zadušila ogenj. Zažgal je domač otrok; pogorelec ni bil za-varovan. Stariši, pazite na otroke!

(Iz Starega Loga v Kočevji) se nam poroča: Naša velika, ravno sto številč broječa vas, bila je dne 27. t. m. v veliki nevarnosti. V dimniku posestnika in poštarja g. Eisencopfa vnele so se pred 1. uro popoldne saje. Ker je hiša krita z deskami, vnela se je že streha. Ko ne bi hitro ljudje prihiteli z brizgalnico, morda bi danes več ne bilo Starega Loga. Pri gašenju ognja odlikovala sta se v prvi vrsti Josip Samide in J. Höferle.

(Občni zbor kranjske hranilnice) sklenil je dostavek k § 17., da sme hranilnica dajati posojila tudi občinam, okrajem in deželam, zastopanim v državnem zboru. Kot udje so bili izvoljeni: Grof Leo Auersperg, J. Janesch, M. Kastner, dr. Keesbacher, A. Luckmann, J. Mahkot, V. Rechar, J. Rezori, Fr. Schantel, baron A. Wurzbach in A. Zeschko.

(Za kmetijsko šolo v Gorici) razpisane so tri ustanove za tržaške okoličane. Prošnje naj se pošljejo c. kr. poljedelskemu ministerstvu na Dunaj. Prositi morejo le otroci tržaških okoličanov, ki so z dobrim vspehom dokončali ljudsko šolo.

(Vinska razstava v Trstu) imela je dohodkov 8111 gld. 44 kr., troškov 6702 gld. 14 kr. Prebitek iznaša 1409 gld. 30 kr. Dobiček iz loterije: 757 gld.

(Mariborska gospodinjška šola) završila je dné 14. t. m. četrto leto svojega obstanka. Dohodkov imela je v minolem šolskem letu 2584 gld., med temi 1000 gl. na šolnini, 300 gl. od dežele, 700 gl. pa od mariborske občine. Troški so iznašali 3125 gl., torej je 541 gld. primanjkljaja. Obiskovalo je šolo v minolem letu 97 učenk, med katerimi je bilo 11 zunanjih. Šola ima petero oddelkov in zasobni kurz za izobraževanje učiteljic ročnih del. Pouk traja od 1. oktobra do 15. julija. Za vstop zahteva se lepa navedba in pa dovršena ljudska šola. Pouk obsega: krpanje perila, šivanje z iglo in s stroji, risanje krojev, krojitev oziroma vrezavanje obleke, izdelavanje, umetna dela in risanje; dalje slikanje, računstvo in knjigovodstvo, gospodinjstvo, nemščino, spisje, zemljepisje, vzgojoslovje, zgodovino ženstva, petje, in v bodočem letu pride še obrtni oddelek k gospodinjški šoli. Dekleta iz te šole znajo več, kakor hruške peč'.

(Kobilice v Trstu.) V petek dopoldne priletel je velikanski roj kobilic v Trst ter pokrili več ulic in hiš.

(Trorazredna ljudska šola v Mengši) imela je, kakor razvidimo iz doposlanega nam poročila, 259 učencev in učenk. Na prvem mestu ima poročilo spis „Na razvalinah menškega gradu“ iz spretnega peresa č. g. A. Koblarja. Poučevali so gg.: Anton Koblar, Anton Javoršek, Henrik Paternost in gdč. E. Grkman.

(Trorazredna dekliška šola v Kamniku) objavlja v svojem poročilu, da je imela koncem šolskega leta 192 učenk, za višji oddelek sposobnih 140. Poučevali so na tej šoli gg.: Muhovec Blaž, Čenčič Jernej in gdč. Verné Frančiška in Klančar Avgusta.

(Nova knjiga.) Podjetni gosp. J. Krajec v Novem Mestu izdal je VIII. zvezek spisov Kristofa Šmida. Vsebinska je: „Pirhi.“ — „Ivan turški soženj.“ — „Krščanska družina.“ Lična knjižica, broječa 111 strani, dobiva se po vseh bukvarnah in stoji 30 kr., vezana 40 kr.

(Cerkvene pesmi) nabrane med slovenskim narodom. Zvezek II. Izdalo in založilo cecilijansko društvo za goriško nadškofijo. 1888. Tiskal J. R. Milic v Ljubljani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr. Zbirka obsega 16 pesem in četvere litanije.

(Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 54. snopič. Vsebinska: „Popotna pisma.“ — „V Ljubljano!“ — „Nekaj posebnega.“ — „Znenstvena terminologija.“

(Učiteljska služba) je razpisana na jednorazrednici na Preloki; plače 450 glđ., doklade 40 glđ. in stanovanje. — Dalje je razpisana tretja učiteljska služba v Dragatušu; plače 400 glđ. in stanovanje. Prošnje do 20. avgusta t. l. e. kr. okr. šolskemu svetu v Črnomlju.

Raznoterosti.

— Nova oprava pehote. Nj. veličanstvo je potrdilo premembe v opravi pešcev, ki so postale potrebne vsled uvedene puške-repetirke. Vojak bo moral nositi odslej še enkrat toliko patron; novi opravi je namen, da se na drug način olajša to večje breme. Telečnjak in kuhinjske posode bodo manjše. Lopata se bo priklepala na telečnjak namesto dosedanjega mnogege jermenja z železno zapero ter bo treba le s prstom pritisniti, da se lopata oprosti te zapone. Jako praktičen je način, kakó se bo nosil odslej telečnjak. Sedaj so rezali jermeni moža v pazduho ter ga dostikrat ovirali v prosti rabi rok. Odslej pa se bo privezal z dvema jermenoma spredaj in dvema zadaj naravnost na pas. Patrone bo imel pešec v dveh torbicah spredaj in v majhnem telečnjaku, ki se bo privezal zadaj pod velikim telečnjakom. Kapuce od kavčuka se bodo odpravile. Namesto bluz dobili bodo tkane volnate suknje. Temeljito se bo predručala obutev. Poskusilo se je s konopnenimi čevlji, ki so se jako dobro obnesli. Škornje se bodo opustile, zato bo dobil pa vsak mož dvoje usnatih in konopnenih čevljev, ter se bodo zopet uvedle „komašne“. Plašč se ne bo nosil več „en bandelière“, marveč se bo pripasal okrog telečnjaka. Ta nova oprava se bo polagoma izvršila pri polkih v isti vrsti, v koji so dobili repetirke.

— Kukavice po splošnem mnenju svoja jajca polagajo izključno v tuja gnezda. Nadšumar Adolf Müller v Krofodoru pri Giessenu pa pripoveduje v svoji knjigi „Die Thiere der Heimat“: Zasledil sem kukavičino gnezdo ter našel po daljšem opazovanji, da je kukavica izlegla od treh jaje eno ter jako skrbno pitala svojega mladiča z zelenimi gosenicami.

— Izkopovanja v starem Babilonu. Kakor poroča „New-Yorker Handelszeitung“, ustanovilo se je v Filadelfiji društvo, ki je priredilo ekspedicijo za izkopovanje na mestu, kjer je bajé stal stari Babilon. Dotična družba se je pred nekajimi dnevi odpeljala v Bremen, od koder bo šla po suhem na lice mesta.

Telegrami.

Ptuj, 29. julija. Današnja glavna skupščina Ciril-Methodove družbe izvršila se je dostojno. Podružnični odposlanci navzoči iz vseh slovenskih dežel. Pri službi božjeje ljudstva iz okolice natlačeno polno. Propoved gvardijana Benka Hrtiša jako ganljiva. Ob dvanajstih začel zborovanje predsednik Tomo Zupan primernim, pohvalno vsprejetim nagovorom. Tajnikovo in blagajnikovo sporočilo vzelo se na znanje odobravaje. Volitve izvršile se per acclamationem. Posedne nasvete novemu odboru stavila profesor Mandić iz Trsta in dr. Dečko iz Celja. Po zborovanji bil skupen obed v „Narodnem domu“. Izrečenih mnogo lepih napitnic. Med njimi vzbudili napitnici cesarju in koroškim Slovencem burno navdušenje. Obširno poročilo jutri.

Dunaj, 29. julija. Zatoženci v carinsko-uradni pravdi so bili obsojeni: Gerngross na osem, Itzeles na šest mesecev ječe in ostali na ječo od enega do petih mesecev.

Petrograd, 29. julija. Včerajšnja slavnost devetstoletnice se je na trgu pred gradom v navzočnosti celega dvora s cerkvenimi obredi jako krasno in svečano izvršila. Vzlic neugodnemu vremenu je mesto zelo bogato odičeno. Celo prebivalstvo se je gibalo po ulicah. — Kijevski generalni gubernator Drenteln je nagloma umrl za mrtvoudom.

Sofija, 29. julija. Grški agent Illiopoulos je poslal roparjem odkupnino in obleko.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
28.	7. u. jut.	731.8	16.6	brezv.	del. jasno	21.9 dež
	9. u. pop.	729.1	25.5	sl. zap.	megla	
	9. u. zveč.	732.1	17.1	sl. zap.	oblačno	
29.	7. u. jut.	733.6	16.7	sl. jvzh.	sk. oblačno	0.00
	9. u. pop.	733.6	17.8	sl. vzh.	oblačno	
	9. u. zveč.	732.9	17.4	sl. zap.	"	

Dne 28. zjutraj megla. Ob eni uri oddaljena nevilhta od jzap., ob 5. uri močan naliiv, blisk in dež je trajal še po noči. — Dne 28. oblačno hladno. Srednja temperatura 19.7° in 17.3°C, za 0.1° in 2.3° nad normalom.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

30. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 30 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16% "	82 " 10 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 90 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 70 "
Akcije avstr.-ogerske banke	871 " — "
Kreditne akcije	309 " 20 "
London	124 " 15 "
Francoski napoleonid.	9 " 82 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 86 "
Nemške marke	60 " 70 "

Deček 12 do 13 let star, krepkega zdravja, sin poštenih in krščanskih starišev, ki je obiskoval prvi razred gimnazije ali vsaj pet ljudskih razredov z dobrim vspehom,

vsprejme se takoj kot

učenec

v prodajalnico mešanega blaga. Natančneje poizvé se v „KATOL. TISKARNI“ v Ljubljani. (3)

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 glđ. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 glđ., žimnate modroce po 20 glđ., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobami zastonj in franko.

Tuji ci.

27. julija.

Pri **Matlju**: Plank, potovalec, z Dunaja. — Lederer, trgovec, iz Trsta. — dr. Maurer, ravnatelj gimnazije, iz Gradca. — baron Taufferer, veleposestnik, iz Mokronoga. — Englisch, inženir, iz Beljaka. — Tschek in Ritschl, trgovca, z Dunaja. — dr. Saddo, duhovnik, z Dunaja. B. Chalaupka, soproga stotnika, iz Varaždina. — L. Lalabetich iz Trsta.

Pri **Slonu**: Wran, inženir, iz Orsove. — dr. Rybak iz Poljske. — Cihar, profesor, iz Poljske. — Gatsch, soproga trgovca, iz Mokronoga. — Ana Alberti, s hčerjo, iz Gorice. — Leitner, zasebnica, z Varaždina.

Pri **Južnem kolodvoru**: Cadore, trgovec, iz Skofje Loke. — Laure, zasebnica, iz Celovca. — Smrekar, stotnik, z Ogerškega.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse 1,

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 30. junija 1887	frank.	97,872.236.55
Letni dohodki premij in obresti	"	18,678.393.10
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanda (1848)	"	191,108.220.84
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanda skupni znesek vloženih ponudb	"	58,038.225.—
	"	1,510,786.529.58

Prospekte in druga pojasnila daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

pri

Gvidu Zeschko-tu

Tržaška cesta, št. 3.

Ne zameniti z Radgonsko, to je Radkersburger.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kisleci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne ogljene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena poživljajoča pijača. Pomešana s kislím vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gorkoto. Šknašnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koške kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, matrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniske prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastonj in franko kopališče radenske stáline na Štajerskem.

(33) V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.